

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**DE VITA || ET MORIBVS IGNA-||TII LOIOLAE,|| QVI
SOCIETATEM IESV || fundauit, Libri III.|| Auctore Ioanne
Petro Maffeo, pres-||bytero Societatis eiusdem.|| Ex
auctoritate superiorum.||**

Maffei, Giovanni Pietro

Köln, 1585

VD16 M 110

Nauigat in Italiam. Cap. XII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68259](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68259)

vsquequaque pendere mirabiliter cupiens, amicis omnia sua in eum studia profitentibus ita remisit, vt diceret, in præcipuis hominis Christiani virtutibus, non modo fidem & caritatem esse, verum etiam spem. Eius porro comparandę gratia, certum sibi esse, enō modo sine viatico, sed etiam sine comite iter id ingredi, quòd clare perspiceret, si, qualia multa possunt homini accidere, peregrinanti præsertim, sibi quidpiam euenisset, fieri non posse, quin aliqua saltem ex parte comitis præsidio fideiq; consideret: proinde quidquid in eo spei locasset, id vtiq; ex ea detractum iri fiducia, quam totam in vno Deo clementissimo parente ac rectore vellet esse repositam.

Nauigat in Italiam.

Cap. XII.

HAc igitur mēte sub initium anni M.DXXIII. magno omnium dolore Minoressa profectus, venit Barcinonem, vt in Italiam ex eo loco trajiceret: cumq; peropportunè paratam ibi nauem offendisset, egit cum nauarcho suppliciter, vt se mendicū egē-

D 4 tem-

temque gratis admittere ac transportare ne grauaretur. cui naulum quidē ille se remissurum promisit; ea tamen conditione, vt nautici saltem panis, quod erat necessarium, secum inferret. Eo responso cum vehementer angeretur Ignatius, quod commeatus copiam quamuis exiguam, cerneret inopia illius, quam sibi summā proposuerat, legibus aduersari; post multas anxiasque cogitationes, totam rem denique permittere statuit arbitrio sacerdotis, quem sibi paucis illis diebus Barcino- ne, tum suae conscientiae iudicem, tum interpretem diuinæ voluntatis elegerat. Ille re cognita, Ignatio respondit, æqua postulare nauarchum, proinde non resistendum esse, nec vero timendum, ne si cibaria, tam vilia præsertim ac necessaria, sibi parauerit, quidquam idcirco cōtra consilium perfectæ paupertatis admittat. Tum Ignatius quamquam soluto vixdū religione animo, tamen partim sacerdotis impulsu, partim etiam metu occasionis eius amittendæ; emendicata de more pecunia, panes in nauem imposuit, & ne quid præ-

præterea secum inferret, paucos qui su-
 perferant nummos reliquit in ipso
 littore : deinde solutis anchoris die
 quinta Caietam non minus periculo-
 sa quàm celeri nauigatione delatus,
 Romam pedibus iter intendit. ac pri-
 ma nocte diuertit ad villam militibus
 refertam; quibus nefaria quædã ac tur-
 pia moliētibus, tanto animi ardore ac
 vociferatione se obiecit, vt illi partim
 verborum pondere, partim constãtiã
 miraculo obstupefacti, à flagitioso co-
 natu destiterint. Inde laboribus maxi-
 mis, cum fauiente per eos dies pestilen-
 tia luridus ipse ac macilentus, tectis fe-
 re atque oppidis arceretur, denique in
 urbem Romam haud ita acriter custo-
 ditam, lassitudine ac fame pœnẽ con-
 fectus, introijt ipso Dominico die Pal-
 marum. cumque venerabundus religi-
 osissima quæque loca obiisset, Adria-
 ni V I. Pont. Max. pedes exosculatur.
 Mox paranti Venetias ire, vt in Palæsti-
 nam inde transmitteret; rursus Hispani
 amici nonnulli, qui Romæ eo ipso
 tempore versabantur, profectiõẽ dis-
 suasere cum alijs rationibus, tum præ-

D s cipuẽ

cipue nauigationis longæ & infestæ periculis proponendis. quippè cum paulo ante per summū nominis Christiani æquè damnum ac dedecus, Turca Rhodum insulā expugnasset, quo nūtio videlicet omnis Italia cohorrue- rat. Sed cum Ignatius ab instituta peregrinatione nullo terrore posset abduci; illud saltem hortari & orare institerunt, ne se daret in iter eiusmodi sine pecunia, tum in alios vsus necessaria, tum utiq; ad naulum pro transmissio- ne soluendum. nam vt Venetias emen- dicato victu peruenisset, quæ deinde ratio, quæ spes homini externo & igno- to foret, in tam remotas regiones tra- iectum nanciscendi gratuitum? Proinde recte amiceque suadentibus ne resi- steret, iuuariq; se in Christi gratiam a- liquo saltem viatico pateretur. Cum hæc, & alia eiusmodi asseuerantes pari- ter ac miserantes ingererēt; sepius eadē iterando, cunctantem ac tergiuersantē denique perpulerunt, vt in ipso disces- su aureos aliquot nummos acciperet. quo ille subsidio oneratus verius quā instructus, nō multum processerat viæ
cum

cum rem totā attente contemplans, seq; ipse accusans grauius, quòd de fiducia diuina humano metu se deijci, fixumq; paupertatis propositū oblato auro passus esset infringi; parum absuit quin omnem pecuniā illico indignabundus abijceret: sed quia id prodigū, ac Deo ingrātū fore videbatur, decreuit certe in obuios pauperes paulatim infumere. quod cum alacriter præstitisset, breui & nummis omnibus vacuus, & stimulis conscientiae liber euasit. Pergentem porro Venetias, eadē quae supra memorauimus incommoda & difficultates itinere poenē toto vexarunt. Seuebat etiam tum locis aliquot foeda lues atque contagio; dispositiq; custodes aditus oppidorū assidueuebantur. Ignatium vero ex ipso corporis habitu vel in summa coeli temperie metuisses. Obsita erat squalore vestis, & horrida; color exsanguis; caui macie caput; conditi introrsum oculi; & inanes faucium sinus. quocirca omnib⁹ pernoctare saepè cogereetur in publico, sed etiam vt pallore & macie
per.

peremptum, ridentemque prætereun-
tes aliquando nonnulli ceu monstrum
quoddam aut triste simulacrum hor-
rerent. Ipse verò linguæ imperitus, igna-
rus itinerum, cum præ defatigatione
sæpè deficeret; ad Fossam tamen Clodi-
am Deo adiuvante pervenit, quo ex em-
porio brevis & quotidianus Venetias
traiectus est. Ibi certior factus à viato-
ribus, observari Venetijs omnia diligē-
tissimè, & è suspectis præsertim regio-
nibus venientes accessu prohiberi; fle-
xit inde itinere terrestri Pataviū, quo-
rundam cōsiliū sequutus, qui idip-
sum periculi metuentes, faciliorem si-
bi ex ea vrbe Venetias transitum fore
sperabant: ijdemque Ignatium adiun-
ctum sibi comitem, præ imbecillitate
haud ita æquantem gradus, in campis
circumpadanis repente destituunt, v-
nius ope Christi subnixum: qui sanè
pro sua infinita clementia laboranti
servulo in tāta solitudine minime de-
fuit, sed proxima nocte sese illi, quem
admodum antea sæpè fecerat, visendū
obtulit; recreatumque mirifice, intra i-
psa Patavina mœnia primum, deinde
Ve-

Venetias sine vllō errore aut difficultate perduxit. nemo quippè ex Patavinis custodibus ad portas, nemo ex Venetis exploratoribus ad insulas frequentiores appropinquantem (cum nauim ingressi de more singulos vectores diligèter excuterent) Ignatiū nulla munitum valetudinis testera, ne appellauit quidem; mirantibus, cognita postmodum re, Clodianis desertoribus illis; quib⁹ per adulterata videlicet symbola introitus in urbem vtramque nō sine magna vel sollicitudine, vel contē tione patuerat. Venetiarum vrbs, in recessu intimo sinus Adriatici, ea regio ac sita est, vt leniter stagnantes ex alto aquæ illam ex omni parte circumluāt. ea inclytę vrbis & ad merces copiasque inuehendas opportuna receptacula, & contrā hostiles incursus, munimenta firmissima sunt. Ex ijs porro æstuarijs, maiores minoresque euripi totam urbem intercurfantes, varijs mæandris ac flexibus ita distinguunt, vt, quot in partes pedibus, in totidem fere mari aditus sit; egregio sanè vel artis, vel naturæ miraculo. Inde vicorum, insularum,

rum,

rum, ac pontium ingens numerus: ut qui diutius ibi versati non sunt, viarum locorumque; modo varietate, modo similitudine saepe fallantur. Sed contra eiusmodi ambages, certum paratumque; remedium est maxima multitudo cymbarum, quae usquequaque dispersae, nominatim ad omnia & publica & privata loca quaelibet haud ita magna mercede traiciant. Ignatius naui Patavina, ex iis quae per Medoacum flumen assidue commeant, in area Matciana sub noctem expositus, cum neque vias ad publica xenodochia nosset. nec portitori conducendo suppeterent nummi; assuetus longo iam usu male cubare, sub porticu Procuratoria, quam appellant, intendentibus iam se tenebris, vacuum opificis cuiusdam fulcrum elegit, in quo fessos artus utcumque reficeret. Tenet fama, litterisque multorum est memoriae traditum, dum ille ibi noctem exigeret, vicinum senatorem caelesti voce excitatum, increpitumque, quod in multa veste, mollique; strato decumberet ipse, cum interim Dei famulus peregrinus non longe a vestibulo

lo illius ædium iaceret in publico pauper, & omni humana ope ac solatio destitutus. itaq; ingenti metu & horrore perfusum prosiliisse confestim, & questum diligenter Ignatiū excepisse per honorifice. Sed ille postmodum cum in amicū veterem Cantabrum incidisset, à lautiore hospitio se ad eum familiariter transtulit.

Nauigat in Palestinam.

Cap. XIII.

IBI cum aliquandiu moraretur, in omnem nauigandi occasionem intentus; ecce tibi nouæ amicorum pugnae (quos illi vbiuis breui conciliabat cognita viri virtus atq; modestia) eum varijs terroribus ab instituta peregrinatione reuocare conatiū; quibus ille, Deo fretus, ita resistebat, vt diceret, pro certo habere se, vt cetera cuncta deficerēt, vel vna solummodo tabula quo cupiebat utique peruenturum. Nec eum fellit bonitatis diuinæ fiducia. Cum enim eo anno formidine Turcarum, vt diximus, solito minor esset in Iudæam peregrinantium numerus, & quotquot erāt, simul omnes paulo ante sol
uis.